

28 RAČUNALNIŠKA TOMOGRAFIJA (CT) PRSNEGA KOŠA

Nana Fartek

1. Kaj je CT prsnega koša?

Računalniška tomografija ali globinsko slikanje (CT slikanje) je rentgensko slikanje telesa v mnogo nivojih in z mnogih strani, kjer računalnik pridobljene podatke poveže v slike, ki kažejo v tem primeru prsni koš najpogosteje v prečnem prerezu.

2. Kakšen je namen CT-ja prsnega koša?

CT slikanje prsnega koša nam omogoči natančen vpogled v prsni koš in organe v njem (*srce, pljuča, velike krvne žile, bezgavke, limfne vode, požiralnik, hrbtenico, hrbtenjačo, živce, ščitnico in priželjc*). Pokaže nam, kakšne zgradbe so ti organi in odnose, povezave med njimi. Slike izgledajo, kot bi telo narezali na rezine.

CT slikanje prsnega koša z *znotrajžilnim kontrastom je preiskava*, pri kateri se vbrizga v žilo kontrastno sredstvo, da se lahko natančno vidi, kaj se dogaja v ožilju, npr. pljuč. Uporablja se *le izjemoma*, če gre za težko pregledne spremembe struktur v prsnem košu.

3. Kdo opravlja CT prsnega koša?

CT slikanje opravljajo v vseh večjih bolnišnicah v Sloveniji in pri nekaterih zasebnih izvajalcih.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas lahko napoti zdravnik družinske medicine, najpogosteje pa internist, internistični onkolog ali kirurg različnih specialnosti, ki potrebuje natančno stanje najdbe ali bolezni v prsnem košu.

5. Kako se pripravite na CT prsnega koša?

Za preiskavo *niso potrebne posebne priprave*.

6. Kako preiskava poteka?

Oblečeni se uležete na mizo CT naprave. Med preiskavo ležite, osebja ni v sobi, saj bi bili prevečkrat izpostavljeni sevanju. Zdravnik daje navodila po zvočniku. Med slikanjem ležite pri miru in zadržite sapo.

Različica je *CT angiografija*, kjer se kontrastno sredstvo vnese v srčno-žilni sistem preko vene najpogosteje na roki, zato veno zbodejo in vbrizgajo kontrast.

7. Koliko časa traja CT prsnega koša?

Slikanje z najsodobnejšimi napravami *traja nekaj sekund, najboljši tudi le pol sekunde*. Ko je končano, vam zdravnik to javi po mikrofону.

8. Kakšne so nevarnosti preiskave?

CT slikanje *ni primerno za nosečnice* zaradi obsevanja ploda, razen ob zdravstveno kritičnih situacijah (pljučna embolija, možganska krvavitev...).

Pri *CT angiografiji* se lahko pojavi *blaga reakcija, ki zajema slabost, bruhanje, potenje, glavobol*. Hujše so izredno redke: kardiovaskularni kolaps, pljučni edem, šok, edem grla, dihalni zastoj. Zaradi kontrasta lahko pride tudi do *alergične reakcije različnih stopenj*. Previdnost je potrebna *pri astmatičnih bolnikih* in če so že pokazali preobčutljivost na določen kontrast. Lahko pride tudi do prehodnega *poslabšanja ledvične funkcije*.

9. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Odčitavanje opravlja klinični specialist radiolog. Rezultati so znani takoj v nujnih in najkasneje v 1 do 4 tednih v nenujnih primerih.

10. Čemu bodo služili izvidi preiskave?

Slike bodo pokazale, ali so organi v prsnem košu normalne strukture in brez bolezenskih procesov. V primeru bolezenskih najdb pa dobimo podatke o zgradbi, številu in velikosti najdb/e in odnosu do drugih tkiv in organov. To zdravnikom v veliki meri pomaga pri diagnozi in skupnem odločanju o možnostih zdravljenja.